

Saarijärven reitin sähkökoekalastukset 2012

Pentti Valkeajärvi, Veijo Honkanen ja Juha Piilola

Konneveden kalatutkimus ry
2012

Tutkimusalue ja menetelmät

Sähkökoekalastukset tehtiin Saarijärven kalastusalueen toimeksiannosta 20.9.2012 **Peltojoella** ja 25.10.2012 **Naarakoskella, Summakoskella, Riekonkoskella ja Muittarinkoskella**. Sää oli työn suorittamiselle kummallakin kerralla varsin sopiva, joskin toisella kerralla aamulla oli vähän pakkasasteita.

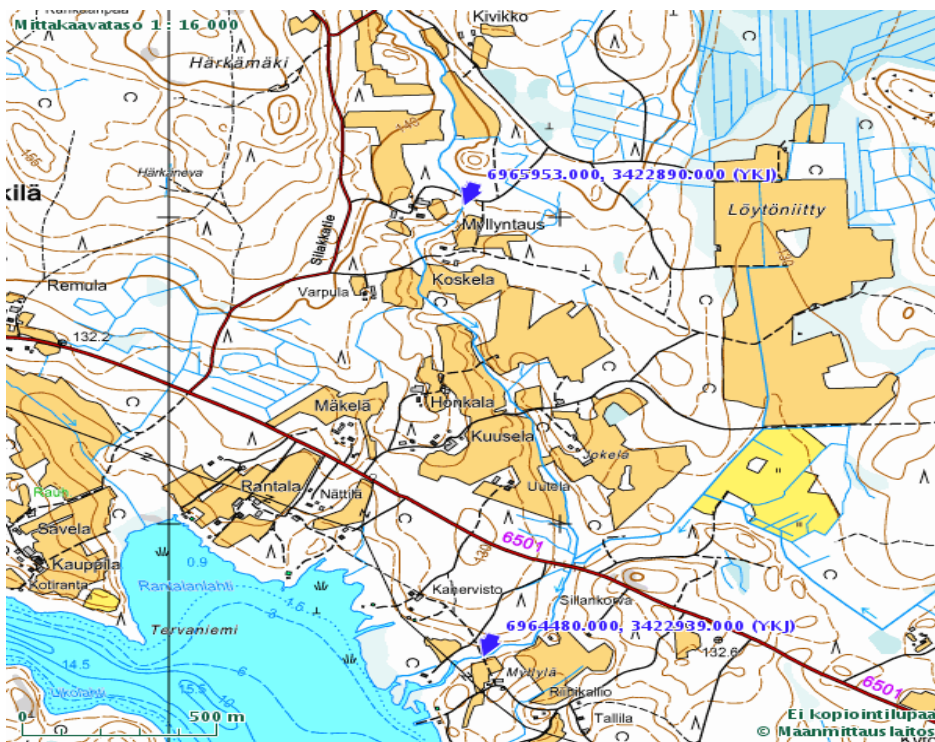
Työssä käytettiin Dega Lord -merkkistä akkukäyttöistä sähkökalastuslaitetta. Ulostulojännite oli 600 V. Koealat kalastettiin yhden poistopyynnin menetelmällä. Useampaankin poistopyyntiin oli varauduttu, mutta lisäpyyntejä ei katsottu tarpeelliseksi vaikeiden olojen ja heikon kalantulon vuoksi.

Runsaiden sateiden johdosta virtaama oli kaikissa koskissa keskimääräistä suurempi, mikä vaikeutti koekalastusta isoissa virroissa. Peltojoella pystyttiin kalastamaan vanhat koealat, suurissa reittikoskissa voitiin kalastaa vain kapeita rantakaistaleita aiempien koealojen seutuvilla. Tämän johdosta tuloksia ei suuremmin kannata vertailla aiempien vuosien tuloksiin. Mätää ei ollut istutettu kyseisiin koskiin edellisenä keväänä.

Peltojoki

Peltojoella kalastettiin kaksi koealaa. Niistä alempi sijaitsi Myllylän tilan kohdalla olevan sillan ala- ja yläpuolella (N 6964480, E 3422939) ja ylempi Myllyntauksen kohdalla vanhan voimalaitoksen yläpuolella (N 6965953, E 3422890). Koealojen pinta-alat olivat alemmassa 50 m² ja ylempässä 120 m².

Alemmalta koealalta saatiin kaksi madetta pituudeltaan 121 ja 80 mm. Lisäksi tehtiin näköhavainto taime-
nosta, pituus 180-200 mm. Ylemmältä koealalta saatiin jokirapuja yhteensä 13 kappaletta (k77, n98, k58,
n87, k80, n84, k62, k87, k65, n85, n42, n38, n30 mm). Pyyntin perusteella jokiraputiheys oli 11 kpl/100 m².

Peltojoen koekalastuspaikat

Naarakoski

Kalastettu rantakaistale sijaitsi länsirannalla rautatiesillan yläpuolella alkaen mökin kohdalta ja päättyen lähelle niskaa (N 6947442, E 3430114). Koealan pinta-ala oli 130 m². Tältä koealalta ei saatu yhtään kalaa. Suojapaikkoja olisi kaloille kyllä ollut jonkin verran rannan kivikoissa.

Naarakoski alavirran suuntaan 25.10.2012.

Summakoski

Koekalastusalue sijaitsi kosken pohjoisrannalla (N 6950175, E 3420460) ladon ja niskalla olevan talon välillä. Pinta-ala koealalla oli 100 m². Kalastus jouduttiin tekemään osittain rannan heinikossa, jota tulvavesi huuhteli. Koealalta saatiin vain yksi särki, 45 mm.

Summakosken koeala sijaitsi kuvan oikeassa reunassa.

Riekonkoski

Riekonkoskella sähkökalastettiin länsirannalla alkaen noin 70 m niskan alapuolelta (N 6956019, E 3403417). Koekalastettu ala oli 40 m². Virta oli voimakas, eikä hyviä koekalastuspaikkoja juuri ollut. Koealalta ei saatu yhtään kalaa.

Riekonkoskella vesi virtasi rantapuiden juurilla.

Muittarinkoski

Muittarinkoskella koekalastettiin koillisrannalla sillan ala- ja yläpuolella sekä sivu-uomassa (N 6955813, E 3400232). Koealan koko oli 60 m². Koskesta saatiin 2 kesänvanhaa (0+) taimenta pituudeltaan 82 ja 85 mm. Korjaamaton tiheysarvio on 3,3 kpl/100 m².

Muittarinkosken koekalastettua uomaa ylävirran (vasemmalla) ja alavirran suuntaan.

Johtopäätökset

Kalastusta vaikeuttaneen suuren vedenkorkeuden vuoksi tuloksista ei voi vetää vahvoja päätelmiä. Varovaisestikin arvioiden voidaan kuitenkin todeta, että taimenen poikastuotanto näyttäisi olevan mainituissa koskissa erittäin vaatimatonta tasoa. Taimenen puuttuminen koealojen saaliista neljällä koskella ei välttämättä merkitse, ettei vähäistä tuotantoa voisi esiintyä.

Muutamissa sähkökoekalastuksissa 2000-luvulla kaikissa kyseisissä koskissa on tavattu taimenen kesänvanhoja poikasia. Tiheydet ovat kuitenkin jääneet yksittäisiä vuosia lukuun ottamatta muutamaaan kesänvanhaan (0+) yksilöön aarilla. Paras poikastiheys on aiemminkin havaittu Muittarinkoskessa (59 kpl/100 m² vuonna 2005) (Airaksinen ym. 2006). Korkea tiheys johtui tuolloin pääosin äskettäisistä istutuksista ja pienestä koealasta. Riekonkoskessa on parhaimmillaan saavutettu tiheys 15 kpl/100 m² ja Summakoskessa 12 kpl/100 m² Keski-Suomen ELY-keskuksen tutkimuksissa. Myös Peltojoen ylemmällä koealalla on vuonna 2009 päästy lähelle 10 kpl/100 m² Saarijärven kaupungin ja kalastusalueen sähkökoekalastuksessa. Nämä luvut kertovat, että koskissa on joka tapauksessa poikastuotantopotentiaalia. On myös mahdollista, että elinympäristö on huonontunut viime vuosina, ja vaatelijat lajit kuten taimen ja rapu ovat siitä kärsineet (vedenlaatu, tms. muutokset). Muun muassa Peltojoella ylemmän koealan raputiheys oli vain noin kymmenesosa vuoden 2007 koepyyntiin saalistiheydestä (Piilola ja Honkanen 2007).

Sähkökalastuksen toteutti Konneveden kalatutkimus ry. Sähkökalastuslaitetta käsitteli Veijo Honkanen, haavin varressa oli Pentti Valkeajärvi ja sankomiehenä Juha Piilola.

Viitteet

Airaksinen, M., Valkeajärvi, P., Honkanen, V. & Syrjänen, J. 2006. Järvitaimen Keski-Suomessa – elämyksestä elinkeinoksi. Kala- ja riistaraportteja 386. 57 s.

Piilola, J. & Honkanen, V. 2007. Sähkökoekalastukset Saarijärven kalastusalueella 2007. Moniste 27 s.